

**PARITAIR COMITE VOOR DE BEDIENDEN UIT DE
KLEINHANDEL IN VOEDINGSWAREN**

PC 202

**COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN
21 SEPTEMBER 2015 BETREFFENDE HET
TIJDSKREDIET**

HOOFDSTUK 1 – TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1 - Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op de bedienden van de ondernemingen welke ressorteren onder het Paritair comité voor de bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren (PC 202) met uitsluiting van het Paritair subcomité voor de middelgrote levensmiddelenbedrijven (PSC 202.01)

Artikel 2 - De hieronder vastgestelde bepalingen worden toegevoegd aan de regels van CAO nr. 103 tot invoering van een stelsel van tijdskrediet, loopbaanvermindering en landingsbanen, gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 27 juni 2012.

**HOOFDSTUK 2 – RECHTHEBBENDEN EN
VORMEN**

Artikel 3 - Het uitvoerend personeel heeft recht op de volgende vormen van tijdskrediet voorzien in CAO nr. 103:

- Voltijds tijdskrediet, halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering zonder motief gelijk aan een equivalent van maximum 12 maanden volledige schorsing van de arbeidsprestaties over de gehele loopbaan;
- Voltijds tijdskrediet, halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering met motief gedurende maximum 36 of 48 maanden;
- Halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering in het kader van het stelsel van landingsbanen vanaf de leeftijd van 55 jaar;

**COMMISSION PARITAIRE POUR LES EMPLOYES
DU COMMERCE DE DETAIL ALIMENTAIRE**

CP 202

**CONVENTION COLLECTIVE DE TRAVAIL DU
21 SEPTEMBRE 2015 RELATIVE AU CREDIT-
TEMPS**

CHAPITRE 1 - CHAMP D'APPLICATION

Article 1 - La présente convention collective de travail s'applique aux employeurs et aux employés des entreprises relevant de la Commission paritaire des employés du commerce de détail alimentaire (CP 202), à l'exclusion de la Sous-commission paritaire des entreprises moyennes d'alimentation (CP 202.01).

Article 2 - Les dispositions fixées ci-dessous sont ajoutées aux règles de la CCT n° 103 instaurant un système de crédit-temps, de diminution de carrière et d'emplois de fin de carrière, conclue le 27 juin 2012 au sein du Conseil national du travail.

CHAPITRE 2 - BENEFICIAIRES ET FORMES

Article 3 - Le personnel d'exécution a droit aux formes suivantes de crédit-temps prévues par la CCT n° 103:

- Crédit-temps à temps plein, diminution de carrière à mi-temps ou d'1/5 sans motif d'une durée équivalente à un maximum de 12 mois de suspension complète des prestations de travail sur l'ensemble de la carrière;
- Crédit-temps à temps plein, diminution de carrière à mi-temps ou d'1/5 avec motif d'une durée de maximum 36 ou 48 mois;
- Diminution de carrière à mi-temps ou d'1/5 dans le cadre du système des crédit-temps fin de carrière à partir de l'âge de 55 ans;

- 1/5 loopbaanvermindering in het kader van het stelsel van landingsbanen vanaf de leeftijd van 50 jaar wanneer de werknemer een beroepsloopbaan van ten minste 28 jaar heeft doorlopen.

Artikel 4 - Het niet-uitvoerend personeel jonger dan 55 jaar heeft recht op de volgende vormen van tijdskrediet voorzien in CAO nr. 103:

- Voltijds tijdskrediet zonder motief gelijk aan een equivalent van maximum 12 maanden volledige schorsing van de arbeidsprestaties over de gehele loopbaan;
- Voltijds tijdskrediet met motief gedurende maximum 36 of 48 maanden.

Het niet-uitvoerend personeel jonger dan 55 jaar heeft in toepassing van artikel 2 § 3 van CAO nr. 103 geen recht op een halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering.

Artikel 5 - Mits instemming van de werkgever met de individuele aanvraag, heeft het niet-uitvoerend personeel van 55 jaar en ouder, bovenop de rechten voorzien in artikel 4, recht op de volgende vormen van tijdskrediet voorzien in CAO nr. 103:

- Halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering zonder motief gelijk aan een equivalent van maximum 12 maanden volledige schorsing van de arbeidsprestaties over de gehele loopbaan;
- Halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering met motief gedurende maximum 36 of 48 maanden;
- Halftijdse of 1/5 loopbaanvermindering in het kader van het stelsel van landingsbanen vanaf de leeftijd van 55 jaar.

- Diminution de carrière d'1/5 dans le cadre du système des crédit-temps fin de carrière à partir de l'âge de 50 ans lorsque le travailleur a effectué une carrière professionnelle d'au moins 28 ans.

Article 4 - Le personnel non-exécutant de moins de 55 ans a droit aux formes suivantes de crédit-temps prévues par la CCT n° 103:

- Crédit-temps à temps plein sans motif d'une durée équivalente à un maximum de 12 mois de suspension complète des prestations de travail sur l'ensemble de la carrière;
- Crédit-temps à temps plein avec motif d'une durée de maximum 36 ou 48 mois;

Le personnel non exécutant de moins de 55 ans n'a pas droit à une réduction de carrière à mi-temps ou d'1/5 en application de l'article 2§3 de la CCT n° 103.

Article 5 - En sus des droits prévus à l'article 4, et moyennant l'accord de l'employeur sur la demande individuelle, le personnel non-exécutant de 55 ans et plus a droit aux formes suivantes de crédit-temps prévues dans la CCT n° 103:

- Réduction de carrière à mi-temps ou d'1/5 sans motif d'une durée équivalente à un maximum de 12 mois de suspension complète des prestations de travail sur l'ensemble de la carrière;
- Réduction de carrière à mi-temps ou d'1/5 avec motif d'une durée équivalente à un maximum de 36 ou 48 mois;
- Réduction de carrière à mi-temps ou d'1/5 dans le cadre du système des crédits-temps de fin de carrière à partir de l'âge de 55 ans.

HOOFDSTUK 3 - DUUR

Artikel 6 - De verschillende vormen van tijdskrediet worden opgenomen conform de periodes voorzien in CAO nr. 103.

Aanvraag verlengingen

Artikel 7 - De aanvraag om het recht op tijdskrediet te verlengen dient schriftelijk te gebeuren en conform de termijnen voorzien in artikel 12 van CAO nr. 103.

HOOFDSTUK 4 – ORGANISATIETEGELS

Percentage tijdskrediet

Artikel 8 - Het percentage vermeld in artikel 16, § 1 van CAO nr. 103 (5%) wordt verhoogd tot 6%.

Artikel 9 - Werknemers van 53 jaar of ouder, die genieten van een vermindering van de arbeidsprestaties met een vijfde of tot een halftijdse betrekking, worden niet meegerekend voor de vaststelling van het percentage, vermeld in artikel 8 van deze collectieve arbeidsovereenkomst (6 %).

Opname 1/5 tijdskrediet

Artikel 10 - De werknemers die recht hebben op een tijdskrediet onder de vorm van een vermindering van de arbeidsprestaties met 1/5, conform de intersectorale CAO met betrekking tot tijdskrediet, hebben het recht dit tijdskrediet op te nemen in één hele of in twee halve dagen.

Opname halftijds tijdskrediet 50+ met toeslag van het Sociaal fonds

Artikel 11 - In geval van vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking door de werknemers van 53 jaar of meer met toeslag van het Sociaal fonds voor de levensmiddelenbedrijven met talrijke bijhuizen, zoals bepaald in artikel 13 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, heeft de werknemer het recht om zijn arbeidsprestaties te presteren in een driedagenweek.

CHAPITRE 3 - DUREE

Article 6 - Les différentes formes de crédit-temps sont épuisées conformément aux périodes prévues par la CCT n° 103.

Demande de prolongations

Article 7 - La demande de la prolongation du droit au crédit-temps doit se faire par écrit en respectant les délais prévus à l'article 12 de la CCT n° 103.

CHAPITRE 4 - REGLES D'ORGANISATION

Pourcentage crédit-temps

Article 8 - Le pourcentage, mentionné dans l'article 16, §1 de la CCT n° 103 (5%) est porté à 6%.

Article 9 - Les travailleurs âgés de 53 ans ou plus, bénéficiant d'une diminution des prestations de travail de 1/5 ou à un mi-temps, ne sont pas pris en compte pour le calcul du pourcentage, tel que prévu à l'article 8 de la présente convention collective de travail (6 %).

Prise crédit-temps 1/5

Article 10 - Les travailleurs qui ont droit à un crédit-temps sous la forme d'une diminution de carrière d'1/5e conformément à la CCT intersectorielle relative au crédit-temps, ont le droit d'exercer ce crédit-temps à concurrence d'un jour par semaine ou 2 demi-jours

Prise crédit-temps mi-temps 50+ avec complément du Fonds social

Article 11 - En cas de diminution des prestations de travail à mi-temps par les travailleurs de 53 ans ou plus avec un complément du Fonds social des magasins d'alimentation à succursales multiples, telle que prévue à l'article 13 de la présente convention collective de travail, le travailleur a le droit de prester son travail en une semaine de trois jours.

De driedagenweek wordt georganiseerd rekening houdend met de modaliteiten zoals bepaald in artikel 13 f) van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

Reïntegratie

Artikel 12 - Na afloop van de periode van uitoefening van de rechten zoals bepaald in de artikelen 3, 4 en 8 van CAO nr. 103, heeft de werknemer in toepassing van artikel 21, § 1 van CAO nr.103 het recht terug te keren naar zijn functie of, wanneer dit niet mogelijk is, naar een gelijkwaardige of vergelijkbare functie conform zijn arbeidsovereenkomst. Ook de plaats van tewerkstelling kan verschillend zijn.

HOOFDSTUK 5 - TOESLAG VAN HET SOCIAAL FONDS

Artikel 13 - In geval van vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking door de werknemers van 53 jaar of meer¹, in het kader van een tijdskrediet zonder motief of een tijdskrediet eindeloopbaan volgens de bepalingen van de CAO nr. 103, zal door het Sociaal fonds voor de levensmiddelenbedrijven met talrijke bijhuizen een toeslag betaald worden, binnen de volgende voorwaarden:

- a) De toeslag wordt enkel toegekend aan de werknemers met minimum 25 jaar beroepsloopbaan en die minimum $\frac{3}{4}$ van een voltijdse betrekking werden tewerkgesteld gedurende de 24 maanden voor de aanvraag;
- b) De toeslag bedraagt 148,74 euro per maand.

La semaine de trois jours est organisée en tenant compte des modalités prévues à l'article 13 f) de la présente convention collective de travail.

La réintégration

Article 12 - A l'issue de la période d'exercice des droits visés aux articles 3, 4 et 8 de la CCT n° 103, le travailleur a le droit en application de l'article 21, § 1 CCT n° 103, de retrouver son poste de travail, ou en cas d'impossibilité, un travail équivalent ou similaire conforme à son contrat de travail. Le lieu de travail peut également être différent.

CHAPITRE 5 - COMPLEMENT DU FONDS SOCIAL

Article 13 - En cas de diminution des prestations à mi-temps par les travailleurs de 53 ans ou plus², dans le cadre d'un crédit-temps sans motif ou d'un crédit-temps fin de carrière selon les modalités prévues par la CCT n° 103, un complément sera payé par le Fonds social des Magasins d'alimentation à succursales multiples, dans les conditions suivantes :

- a) Le complément ne sera payé qu'aux travailleurs ayant minimum 25 ans de carrière et ayant été occupés à minimum $\frac{3}{4}$ temps pendant les 24 mois précédant la demande ;
- b) Le complément s'élève à 148,74 euros par mois.

¹ Vanaf 53 tot 55 jaar is enkel een gecombineerde formule mogelijk van halftijds tijdskrediet zonder motief onmiddellijk gevolgd door een halftijds tijdskrediet eindeloopbaan vanaf 55 jaar. De toekenningsvoorwaarden voor de toeslag zijn van toepassing vanaf het begin van het tijdskrediet zonder motief.

² A partir de 53 jusque 55 ans seule une formule combinée de crédit-temps sans motif suivie immédiatement par un crédit-temps mi-temps fin de carrière à partir de 55 ans est possible. Les conditions d'octroi pour le complément s'appliqueront également dès le début du crédit-temps sans motif.

- c) De betrokken werknemers moeten gedurende hun loopbaan in de onderneming minstens vijf jaar anciënniteit hebben in een arbeidsregime van 27 uur per week of meer (waaronder de volledige periode van de twaalf maanden voorafgaand aan het begin van het tijdskrediet).
- d) De betrokken werknemer moet zich ertoe verbinden zijn beroepsloopbaan verder te zetten tot aan het pensioen in een stelsel van halftijds tijdskrediet (tijdskrediet zonder motief en/of tijdskrediet eindloopbaan 55+).
- e) De betrokken werknemer moet zich ertoe verbinden zijn pensioen ten laatste te nemen op de wettelijke minimumleeftijd.
- f) De betrokken werknemer moet een variabel uurrooster aanvaarden.
- g) De deeltijdse werknemers, die in het kader van het stelsel van het tijdskrediet hun prestaties verminderen tot een halftijdse betrekking, hebben recht op de toeslag van 148,74 euro naar verhouding van hun prestaties volgens het volgende systeem :

148,74 euro x [(aantal uren per week voorzien in de arbeidsovereenkomst - 17,5)/17,5].

Voorbeeld : een werknemer met een arbeidsduur van 30 uur per week, ontvangt een toeslag van $148,74 \text{ euro} \times [(30-17,5)/17,5] = 106,24 \text{ euro}$ per maand.

- h) De verbintenis tot het betalen van een toeslag vervalt, wanneer er een bijdrage (sociale zekerheidsbijdrage of andere) op zou verschuldigd zijn.
- i) De financiering en de praktische organisatie van de betaling van deze toeslagen via het Sociaal fonds wordt behouden. De opbrengst van de bijdrage ten voordele van de tewerkstelling wordt bij voorrang voor dit initiatief aangewend.

- c) Les travailleurs concernés doivent pendant leur carrière au sein de l'entreprise avoir au moins cinq ans d'ancienneté dans l'entreprise dans un régime de travail de 27 heures par semaine ou plus (en ce compris la période complète des douze mois précédant le début du crédit temps).
- d) Le travailleur concerné doit s'engager à continuer sa carrière professionnelle jusqu'à la retraite dans le cadre d'un crédit temps à mi-temps (crédit-temps sans motif et/ou crédit-temps fin de carrière 55+).
- e) Le travailleur concerné doit s'engager à prendre sa pension au plus tard à l'âge minimum légal.
- f) Le travailleur concerné doit accepter un horaire variable.
- g) Les travailleurs à temps partiel qui diminuent leur prestations à un mi-temps dans le cadre du régime du crédit-temps, ont droit à un complément de 148,74 euros en fonction de leurs prestations selon le système suivant :

148,74 euros x [(nombre d'heures par semaine, prévu dans le contrat de travail - 17,5)/17,5].

Exemple : un travailleur avec une durée de travail de 30 heures/semaine, reçoit un complément de $148,74 \text{ euros} \times [(30-17,5)/17,5] = 106,24 \text{ euros}$ par mois.

- h) L'engagement du paiement d'un complément expire, au cas où une cotisation (de sécurité sociale ou autre) serait due sur ce complément.
- i) Le financement ainsi que l'organisation pratique du paiement de ces compléments par le Fonds social est maintenu. Le produit de la cotisation en faveur de l'emploi est utilisé par priorité pour cette initiative.

Deze maatregel maakt een tewerkstellingsmaatregel uit om oudere werknemers aan het werk te houden, en om zo de activiteitsgraad te verhogen.

HOOFDSTUK 6 - INFORMATIE EN OVERLEG INZAKE TEWERKSTELLING

Artikel 14 - Met respect voor de bevoegdheden van de syndicale afvaardiging zoals vermeld in CAO nr. 5 en de verschillende sectorale collectieve arbeidsovereenkomsten met betrekking tot het statuut van de syndicale afvaardiging gesloten in het Paritair comité 202, wordt in het kader van de discussie en het overleg over de evolutie van de tewerkstelling, per trimester, een dubbele informatie per zetel overgemaakt door de ondernemingen aan de ondernemingsraden:

- het aantal personen die tijdskrediet nemen en het volume uren dat dit voorstelt voor de globale onderneming;
- het aantal personen ouder dan 55 jaar die 1/2de of 1/5de tijdskrediet nemen en het volume uren dat dit voorstelt voor de globale onderneming;
- het aantal deeltijdse werknemers dat geniet van een arbeidsduurverhoging en het volume uren dat dit voorstelt voor de globale onderneming.

Deze inlichtingen zullen globaal en voor elke zetel afzonderlijk gegeven worden.

HOOFDSTUK 7 – SLOTBEPALINGEN

Artikel 15 - Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking vanaf 1 juli 2015. Zij houdt op van kracht te zijn op 30 juni 2017.

De bepalingen van hoofdstuk 5 vormen een verlenging zonder onderbreking van de regeling vervat in de collectieve arbeidsovereenkomst van 2 juni 2005 betreffende het tijdskrediet (nr. 75.195/CO/202) die zonder onderbreking werd verlengd door de CAO's van 27/08/2007, van 23/06/2009, van 9/12/2011 en van 19/02/2014 en dit onder de voorwaarden van het hoofdstuk

Il s'agit ici d'une mesure pour l'emploi, afin de maintenir les travailleurs plus âgés au travail et, de ce fait, augmenter le degré d'activité.

CHAPITRE 6 - INFORMATION ET CONCERTATION QUANT A L'EMPLOI

Article 14 - Dans le respect des compétences de la délégation syndicale comme mentionnés dans la CCT n° 5 et les différentes conventions collectives de travail sectorielles relatives au statut de la délégation syndicale et conclues au sein de la Commission paritaire 202 et dans le cadre de la discussion et la concertation sur l'évolution de l'emploi, une double information par siège est communiquée trimestriellement par les entreprises aux conseils d'entreprise :

- le nombre de personnes qui prennent le crédit-temps et le volume d'heures que cela représente pour l'entreprise globale;
- le nombre de personnes de plus de 55 ans qui prennent un crédit temps à ½ ou 1/5 et le volume d'heures que cela représente pour l'entreprise globalement;
- le nombre de travailleurs à temps partiel qui bénéficient d'une augmentation du nombre d'heures et le volume d'heures que cela signifie pour l'entreprise globalement.

Ces informations seront données globalement et pour chaque siège séparément.

CHAPITRE 7 - DISPOSITIONS FINALES

Article 15 - La présente convention collective de travail produit ses effets à partir du 1er juillet 2015. Elle cesse d'être en vigueur le 30 juin 2017.

Les dispositions du chapitre 5 constituent une prolongation sans interruption des mesures prévues dans la convention collective du 2 juin 2005 (n° 75.195/CO/202) relative au crédit-temps, prolongée sans interruption par les CCT du 27/08/2007, du 23/06/2009, du 9/12/2011 et du 19/02/2014 et ceci dans les conditions du chapitre 6 du Titre XI de la Loi du 27 décembre

6 van Titel XI van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I), betreffende socialezekerheidsbijdragen en inhoudingen verschuldigd op brugpensioenen, op aanvullende vergoedingen bij sommige socialezekerheidsuitkeringen en op invaliditeitsuitkeringen, onder andere :

- het bedrag van de aanvullende vergoeding wordt niet verhoogd,
- de werknemersdoelgroep die aanspraak kan maken op de aanvullende vergoeding wordt niet uitgebreid.

2006 portant des dispositions diverses (I) relatif aux cotisations de sécurité sociale et retenues dues sur des prépensions, sur des indemnités complémentaires à certaines allocations de sécurité sociale et sur des indemnités d'invalidité, entre autres :

- le montant de l'indemnité complémentaire n'est pas augmenté,
- ni le groupe cible de travailleurs qui peut y prétendre n'est élargi.